

визначення причин такого становища та тих дестабілізуючих факторів, які можуть призвести до погіршення фінансового стану ЖКГ Харківського регіону до можливого прогнозного значення інтегрального показника оцінки фінансового стану ЖКГ як у Миколаївській області, що посідає 20 місце, або навпаки до поліпшення цього показника до рівня фінансового стану ЖКГ Черкаської області, яка розташувалась на 18 місці за рівнем розвитку кризових тенденцій.

1. Герасимчук З.В., Хвищун Н.В. Реформування недержавного сектора житлово-комунального господарства в регіоні. – Луцьк: Надтир'я, 2007. – 244 с.

2. Григорович А.В. Житлово-комунальне господарство як об'єкт управління // Вісник Хмельницького національного університету (Вісник Технологічного університету Поділля). – 2006. – №6. – Т.2 (74). – С.239-242.

3. Гура Н.О. Облік у житлово-комунальному господарстві: теорія і практика. – К.: Знання, 2006. – 351 с.

4. Лега Ю.Г., Качала Т.М., Четцова Н.Ф. Вдосконалення управління житлово-комунальним комплексом в сучасних умовах розвитку національної економіки. – Черкаси: ЧДТУ, 2003. – 219 с.

5. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа: Пер. с польск. В.В.Иванова / Науч. ред. В.М.Жуковский. – М.: Статистика, 1980. – 151 с.

6. Реформування житлово-комунального господарства: теорія, практика, перспективи / О.М.Тищенко, М.О.Кизим, Т.П.Юр'єва, С.Ю.Юр'єва, І.В.Покуца. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 368 с.

Отримано 04.09.2009

УДК 330.13.336

С.І.ШТЕФАН

Харківська національна академія міського господарства

ПРОБЛЕМА УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ В СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Розглядається необхідність удосконалення господарського механізму та управління на державному і місцевому рівнях з використанням фінансового механізму як засобу оптимізації фінансових ресурсів.

Рассматривается необходимость усовершенствования хозяйственного механизма и управления на государственном и местном уровнях с использованием финансового механизма как способа оптимизации финансовых ресурсов.

Necessity of improvement of an economic mechanism and management at the state and local levels with use of the financial mechanism as way of optimization of financial resources is considered.

Ключові слова: державна економічна політика, фінансові відносини, фінансовий механізм, трансмісійний механізм, макроекономічне регулювання, кредитна стабілізація.

Актуальною проблемою державної економічної політики є її здатність забезпечувати умови стабільного економічного розвитку. Тому

метою інтенсифікації регуляторних зусиль є максимізація обсягів національного виробництва. Це єдиний шлях для підвищення рівня споживання матеріальних благ і задоволення постійно зростаючих людських потреб при обмежених економічних ресурсах. У вирішенні цієї проблеми важливим стає фінансова сфера й аналіз тих новацій, які реально в ній відбуваються, визначення методів і механізмів регулювання фінансових відносин.

Вивченню цієї проблеми присвячені роботи провідних українських і зарубіжних вчених – М.Артуса, В.Опаріна, С.Рибак, С.Науменкової, С.Міщенко, С.Львовичкіна [1-5] та ін. Дослідники проблеми завжди приділяють значну увагу функціонуванню і розвитку фінансового механізму тому, що він є забезпечувальною ланкою фінансової політики, яка постійно модернізується адекватно сучасним вимогам економічного розвитку.

Виникнення нових сфер і ланок фінансових відносин на загальнодержавному та місцевому рівнях, які відповідають рівню розвитку продуктивних сил і виробничих відносин, потребує перегляду фінансової політики як складової частини надбудови на кожному історичному етапі розвитку суспільства.

Матеріальною основою фінансів є грошовий обіг, тобто економічний процес, який викликає рух вартостей товарів та послуг і супроводжується потоком грошових платежів і розрахунків. Глибоке дослідження проблеми економічних відносин у сфері грошового обігу показує, що фінанси визначаються як сукупність матеріальних (грошових) засобів забезпечення і функціонування держави, підприємницької діяльності і життєдіяльності людини [1]. Споживчу сферу, корпоративну сферу, власне кредитний обіг і сферу державних фінансів обслуговують універсальні за своєю природою кредитні засоби обігу. Тобто формування доходів і здійснення витрат у всіх сферах опосередковується єдиним механізмом руху взаємних боргових зобов'язань, залишків коштів на рахунках у банках у кореспонденції із заборгованістю кредитним органам. Поширення використання кредитних механізмів пов'язане з необхідністю прискорення грошового обігу і націлене на підвищення ефективності господарської діяльності. Науковці приходять до висновку, що для сучасного етапу розвитку економічних систем характерною є тенденція переходу від товарно-грошового до товарно-кредитного господарства [2]. Таким чином, аналізуючи сферу фінансових відносин, слід вивчати систему формування і використання грошових коштів для забезпечення реалізації функцій, покладених на органи влади, бізнес-структури і фізичних осіб. Кредитний механізм стає адекватною формою змістовного підпорядкування інших видів

грошових відносин відносинам фінансовим, балансуючи доходи і витрати різних суб'єктів ринку.

Однією із складових частин фінансової системи науковці вважають фінансовий механізм як засіб взаємозв'язку фінансової сфери та управлінських фінансових органів. Існує два підходи до розуміння сутності фінансового механізму. Перший полягає в тому, що будь-яка діяльність, у тому числі фінансова, ґрунтується на її певній технічній організації [3]. Другий підхід фінансовий механізм розуміє як сукупність методів, форм, інструментів, прийомів і важелів управління соціально-економічними процесами. Він характеризує фінансовий механізм як трансмісійний механізм фінансової політики. При цьому фінансова політика підприємств, що володіють фінансовими ресурсами і беруть участь у фінансових операціях, впливає на їхні стратегії, спрямовані на отримання прибутку. Державна фінансова політика спрямовує учасників фінансових відносин до реалізації політичних, соціальних і економічних цілей, визначаючи засоби їх досягнення [4]. Відповідно до завдань фінансової політики на макро- і мікрорівнях можуть використовуватись такі її види, як політика економічного зростання, політика стабілізації або політика обмеження ділової активності.

Майже всі дослідники зазначають, що ефективною фінансова політика може бути при узгодженості між політикою і механізмом, за допомогою чого відбувається реалізація основних напрямів використання фінансових ресурсів. Так, при невірно побудованому фінансовому механізмі можна отримати результат, не адекватний очікуваному. Наприклад, за допомогою міжбюджетних відносин держава прагне знизити асиметрію бюджетної забезпеченості регіонів і місцевих формувань, але використовує при цьому такі форми і методи перерозподілу бюджетних коштів, які уможливають поширення утриманських тенденцій і зниження матеріальної відповідальності місцевих органів влади і тоді ми отримаємо не тільки збереження, а й посилення бюджетної асиметрії територіальних формувань.

Слід зазначити, що в умовах ринкової трансформації фінансовий механізм зазнає найбільшого впливу модернізації, до якої як через державну законотворчість, так і стихійно – через відповідь приватних суб'єктів, виникають нові елементи, що потребують відповідних засобів контролю і запровадження системних процесів, побудованих на уточнених, згідно з вимогами сучасності, наукових розробках. Для ефективного застосування методів, важелів та інструментів у фінансовому механізмі макроекономічного регулювання необхідно скоригувати методологію дослідження. Від системного аналізу, який акцентує увагу на функціональному описі систем, наданні великого значення

впорядкованості, структуризації та організації системи, доцільно було б звернутися до синергетичного підходу і підходу теорії ігор. Це передбачає розширення як змістовного, так і часового факторів аналізу дії фінансових механізмів, надання пріоритету фінансово-інституційним параметрам [5]. Розроблені в межах теорії ігор принципи структурування і функціонування ринкового механізму відкритості та прозорості, визначеності, адекватності, використання раціональності і стратегічної спрямованості можуть застосовуватися у практичній діяльності по формуванню фінансового механізму.

В основі фінансового механізму лежать і внутрішній зміст фінансових відносин, і базові принципи дії економічних механізмів. Тому дослідження взаємозв'язків фінансового порядку, коли якесь вихідне явище спричиняє виникнення в певній послідовності низку інших передбачуваних явищ, неможливо без аналізу економічного змісту категорій та інституцій фінансової сфери. У контексті цього фінансовий механізм можна розглядати як необхідний взаємозв'язок, що виникає між різними економічними явищами.

По-новому до дослідження фінансового механізму в раціональному управлінні розвитком систем можна підійти, враховуючи синергетичний підхід, з урахуванням власних тенденцій системи сприяння їх розвитку.

Аналізуючи реалізацію фінансового механізму, важливо знайти резерв оптимізації фінансової політики на різних її рівнях. Подальше вдосконалення фінансового механізму макроекономічного регулювання безпосередньо пов'язане з вибором методологічних підходів до їх розуміння.

Вирішуючи проблеми загальної політики регулювання соціально-економічного розвитку країни і конкретного регіону, слід ураховувати той факт, що вона тісно переплітається з іншими її складовими, а економічна політика і механізм господарювання на всіх рівнях мають бути чітко скоординованими і узгодженими.

Серед широкого комплексу проблем реформування фінансової системи визначальною є докорінна перебудова податкової системи в напрямку її лібералізації, зменшення податкового пресу та утворення на цій основі ефективних економічних механізмів стимулювання виробництва та підприємництва, активізації малого і середнього бізнесу.

Фінансово-грошова, кредитна стабілізація безпосередньо пов'язана з радикальним поглибленням банківської реформи, з сильним Національним банком і розгалуженою стабільною, авторитетною, конкурентоспроможною системою комерційних банків.

- 1.Артус М.М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки // Фінанси України. – 2005. – №5. – С.54-59.
- 2.Львовичкін С.В. Фінансовий механізм макроекономічного регулювання // Фінанси України. – 2000. – №12. – С.25-33.
- 3.Науменкова С.В., Міщенко С.В. Сучасна модель фінансової системи: порівняльний аналіз основних підходів // Фінанси України. – 2006. – №6. – С.44-56.
- 4.Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти). – К., 2005. – 160 с.
- 5.Рибак С.О., Лазерник Л.Л. Таксономія дефініцій фінансової сфери // Економічна теорія. – 2007. – №2. – С.34-45.

Отримано 02.09.2009

УДК 658.7

Н.Є.ЛЕЛЮК, Н.Ф.ЧЕЧЕТОВА, кандидати екон. наук
Харківська національна академія міського господарства

ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УКРАЇНІ

Розглядаються питання законодавчого та нормативного забезпечення реформування бухгалтерського обліку в Україні з метою європейської інтеграції і відповідності до законодавства ЄС.

Рассматриваются вопросы законодательного и нормативного обеспечения реформирования бухгалтерского учета в Украине с целью европейской интеграции и соответствия законодательству ЕС.

The questions of the legislative and normative providing of reformation of record-keeping are examined in Ukraine with the purpose of European integration and accordance with the legislation of ES.

Ключові слова: облік та аудит, національне законодавство, гармонізація, європейська інтеграція.

Входження України до економічного і правового простору європейського співтовариства є першочерговим завданням внутрішньої і зовнішньої політики нашої країни. Безумовно, ратифікація протоколу про вступ України до Міжнародної організації торгівлі – це рішення одного із завдань на шляху європейської інтеграції. Це не тільки вирішення завдань, а й величезні зобов'язання. Вільна торгівля сприяє економічному зростанню, інтеграції бізнесу на європейські ринки і у свою чергу, спонукає адаптувати національне законодавство до законодавства Європейського Союзу. Для цього наша держава взяла на себе зобов'язання і закріпила це в Законі від 18 березня 2004 р. №1629-IV «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС», яким визначено механізм досягнення Україною відповідності III Копенгагенському і Мадридському критеріям членства в ЄС [1]. Для досягнення поставленої мети було передбачено про-